

Bestyrelsesmøde 7. december 2022 på Gladsaxe Byarkiv

Deltagere: Charlotte Voss (formand), Søren Bitsch Christensen (næstformand), Peter Damgaard, Tina Knudsen Jensen, Caspar Christiansen og suppleanterne Jesper Thomassen og Suppleant

Dagsorden

1. Valg af ordstyrer, referent og godkendelse af dagsorden

- a. *Beslutning/orientering* Charlotte Voss ordstyrer, Søren Bitsch Christensen referent, dagsorden godkendt.
- b. *Opfølgning*: Intet.

2. Årsmøde i ODA 2023

- a. *Beslutning/orientering*: Årsmødet er planlagt til Roskilde mandag 27.3. til tirsdag 28.3. 2023. Roskilde har sendt forslag til input til deres del af arrangement, og bestyrelsen tilsluttede sig forslaget fra de lokale arrangører til sociale arrangementer mandag eftermiddag (Besøg på lokalarkiv i Viby, Ramsøegns Lokalhistoriske Arkiv, der sidste år rykkede i nye lokaler i kulturhuset Cosmos). Øvrige punkter: mandag: Tjek ind 9.30-10.00. Velkomst og gensidig præsentation 10.00. Keynote 10.15 Claus Bundgaard Christensen (Caspar følger op).
- b. Andre idéer: præsentation af ASTA og danske anvendelsesmuligheder *og/eller* generelle registreringsstandarder og -principper (Caspar), Privatarkivudvalgets tværinstitutionelle klimaprojekt (Jesper), evt. møde med den nye rigsarkivar (Charlotte). I baghånden Link-Lives, Ropewalk-projektet (Søren).
- c. Generalforsamling er første punkt den 28.3. Inkl. orientering om arkivlov og ODA's position, Persondataforordning og opsamling fra tilsynet + evt. medlemspunkter i en time/halvanden time som afslutning på formiddagen + orientering direkte fra E-arkivnetværket og formidlingsnetværket.

- d. *Opfølgning*: Se ovenfor mht. hvem der er ansvarlig for at kontakte oplægsholdere. Charlotte og Tina undersøger, hvordan den fælles transport med tog skal håndteres.

3. Nyt fra ODA-lovreguleret

- a. K-udvalget: Møde blev afholdt den 24. november 2022 på Rigsarkivet. Drøftede her bl.a. registerdefinitionen efter Datatilsynets opfattelse, der inkluderer bl.a. manuelle registre med sagsrækker ordnet efter personoplysninger. Drøftede desuden arkivering af KMD Sag. Nærmere oplysninger fremgår af udvalgets eget referat.
- i. Fortsætter de nuværende delarrangører af de årlige tester dage? (Aalborg og København)
- b. *Aula*: Oplæg til arbejdsgruppen vedr. AULA om oplæg til bevaringsmodel. Bilag var fremsendt forud. Der er fremlagt tre modeller, hvoraf arbejdsgruppen anbefaler én bestemt. ODA opfordrer sine medlemmer til at afgive høringssvar, når der åbnes for disse. ODA stiller spørgsmål til KL, om betalingen (34 mio.) er en del af kommunernes abonnementer.
- c. *Datatilsynets vejledning til lokalhistoriske arkiver*: Bilag var fremsendt. ODA finder, at vejledningen på en række punkter ikke er relevant for os, men omvendt er der punkter, der rækker ind over vores virksomhed – f.eks. opfattelsen af publicering af ”almindelige” personoplysninger (lav-risiko materiale) følsomme oplysninger”. Vi opfordrer medlemmerne til at sætte sig ind i vejledningen og uddrage det lokalhistoriske indhold, der er relevant for dem. Se nærmere på <https://www.datatilsynet.dk/Media/638034275844404942/Retningslinjer%20for%20lokalarkivers%20behandling%20af%20personoplysninger.pdf>.
- d. Når vi får svar på nedenstående henvendelse (se pkt. e), vil vi gøre opmærksom på, at Datatilsynet i sit svar til SLA angiver en absolut øvre tilgængelighedsgrænse på 75 år.
- e. *ODA's henvendelse til datatilsynet omkring tolkning af GDPR i forhold til Arkivloven*. Peter Damgaard orienterede. Vi afventer svar.

4. ODA-Kulturarv

- a. VISDA-aftalen: Evaluering af VISDA-tilgængeliggørelsesaftalen skal finde sted i 2023 mhp. en ny treårig aftale. Peter Damgaard orienterede. Der afholdes formøde med SLA og KB.
- i. *Opfølgning*: ODA indkalder medlemmer til et erfaringsudviklingsmøde. Peter Damgaard er ansvarlig. Her kunne f.eks. drøftes ældre billeder, der er uden for ophavsret og oprettelsen af en national database.
- b. Retrodigitalisering.dk: Møde i følgegruppen blev afholdt den 30. november. Siden sidst er bl.a. Kolding og Vejle stadsarkiver og arkiverne ved Kroppedal Museum gået med i projektet. Følgegruppen drøftede bl.a. et nordisk spin-offprojekt.

5. Udvikling af ODA's hjemmeside

- a. *Hjemmesiden er oprettet – den videre udvikling og drift:* Intet nyt.

6. Samarbejdsaftale med SLA

- a. *Beslutning/orientering:* Vi skal finde tilbage til den tidligere ordning med tilbagevendende møder. Charlotte Voss, Søren Bitsch Christensen og Caspar Christiansen deltager.
- b. *Opfølgning:* Charlotte Voss kontakter SLA.

7. Nyt fra netværk

- a. E-arkivering
 - i. *Beslutning/orientering:* Ikke møde siden sidst.
 - ii. *Opfølgning:* Intet.
- b. Formidlingsnetværket
 - i. *Beslutning/orientering:* Netværket havde møde for nyligt, bl.a. med orientering om DR-samarbejdet om danskere i udlandet. Der deltager ca. 20 personer i møderne. Interesserede kan følges netværkets arbejde via ODA's hjemmeside
 - ii. *Opfølgning:* Intet.
- c. *Jf. pkt. 1:* Dansk Standard inviterer til deltagelse i det danske udvalg for bevaring af digitale informationer (S-881). Prisen vil ligge i nærheden af 16.000 kr., som bestyrelsen vil være villig til at dække. Interesserede kan henvende sig til bestyrelsen.
 - i. *Opfølgning:* Charlotte beskriver henvendelsen og sendt ud til medlemmerne.

8. Nyt fra repræsentationen i eksterne netværk og udvalg

- a. Privatarkivudvalget. *Beslutning/orientering:* ODA har sagt ja til at finansiere en uges arbejde til det fælles klimaprojekt. Der efterlyses en tovholderinstitution for projektet, men det er svært at tage stilling til, før der foreligger en endelig projektbeskrivelse. Denne forventes vedtaget på PAU's første møde 20. februar 2023. Det kunne være et muligt SLA- og ODA-projekt.
- b. Landsforeningen til bevaringen af Foto og Film, LFF. Afholder seminar om "Kulturarven og den grønne omstilling", 26. januar 2023 kl. 10.00-16.00, Historiens Hus, Odense.

9. Sekretariatet

- a. *Beslutning/orientering:* Sikring af andres adgang til hjemmeside er under vejs. V er glade for sekretariatets engagement i planlægning af årsmøde.
- b. *Opfølgning:* Intet.

10. Tilskud af midler

- a. *Beslutning/orientering: Ansøgning fra København og Kolding stadsarkiver om udbredelsen af Projekt den Åbne Skole til andre arkiver.*
 - i. *Opfølgning: ODA bevilger på betingelse af tilstrækkelig ekstern finansiering 75.000 kr. det første år og 60.000 kr. de kommende to år, i alt 205.000 kr.*

11. Regnskab og budget

- a. *Beslutning/orientering. Kassereren havde udsendt en saldobalancen forud før mødet. Vi imødeser et overskud på maks. 100.000 kr.*
- b. *Opfølgning: Intet.*

12. Medlemskaber

- a. *Beslutning/orientering. Intet nyt.*
 - i. *Opfølgning: Intet.*
- b. *Gennemgå vilkårene for medlemskab, således som de fremgår af hjemmesiden ("God arkivskik"). Ikke blevet forberedt.*
 - i. *Opfølgning: Bestyrelsen vil arbejde med emnet det kommende år, herunder præcisere forskellene mellem "arkivskik", "medlemspligter" og "anbefalinger".*

13. Bestyrelsesarbejdet fremadrettet

- a. *Beslutning/ orientering. På valg er Tina Knudsen Jensen, Søren Bitsch Christensen og Charlotte Voss samt suppleanter.*

14. Næste møde

- a. *7. februar 2023 kl. 9-12, virtuelt.*

15. Evt.

- a. *Intet*

Bilag 1.

Vi har et forslag til en spændende aktivitet, men vi skal lige høre jer om det er logistisk muligt:

Vores lokalarkiv i Viby, [Ramsøegnens Lokalhistoriske Arkiv](#), rykkede sidste år i nye lokaler i [kulturhuset Cosmos](#). Her er arkivet blevet tænkt ind fra starten som en integreret del af huset, og har derfor fået en flot ny læsesal og ditto magasin. Det kunne være spændende at vise deltagerne det nye hus, samt at give et oplæg om Roskilde Arkivernes rolle som en del af Roskilde Bibliotekerne, samt hvilke muligheder og udfordringer der er forbundet med denne struktur.

Det vil kræve en kort togtur at komme til Viby Sjælland, men samlet set vil transporten fra Roskilde Bibliotek til Cosmos tage max 25-30 minutter. Lyder dette som noget, der kunne være interessant, og er det realistisk at passe ind i programmet?

Venlig hilsen

Sanne Rasmussen

Arkivar / Roskilde Lokalhistoriske Arkiv

Bilag 2

Se den udsendt mail omkring arbejdsgruppen for AULA den 5. december 2022 fra Charlotte Voss.

Bilag 3

Til Datatilsynet

Organisationen Danske Arkiver (ODA) fremsendte d. 26. oktober 2022 en række spørgsmål til Datatilsynet om den rette forståelse af bl.a. arkivlovens bestemmelser.

Efterfølgende er ODA blevet opmærksom på, at Datatilsynet d. 7. november 2022 har offentliggjort Retningslinjer for lokalarkivers behandling af personoplysninger

<https://www.datatilsynet.dk/Media/638034275844404942/Retningslinjer%20for%20lokalarkivers%20behandling%20af%20personoplysninger.pdf>

Da retningslinjerne er relevante for flere af ODAs medlemmer, og i øvrigt berører nogle af de punkter, som ODA sendte til afklaring hos Datatilsynet, vil vi gerne supplere vores fremsendte spørgsmål med følgende kommentarer og spørgsmål:

1. ODA vil gerne takke Datatilsynet for at tage lokalarkivernes udfordringer med persondatabeskyttelse op. Det er positivt, at Datatilsynet medvirker til at skabe bedre retningslinjer og klarhed inden for et område, der i høj grad savner begge dele.
2. I retningslinjerne omtales muligheder for at lokalarkiver, der ikke er omfattet af arkivloven, kan behandle persondata. Det skal ske inden for databeskyttelseslovgivningens rammer. Som bekendt rummer den danske databeskyttelseslov en bestemmelse om, at loven og GDPR gælder for personer indtil 10 år efter deres død (§2, stk. 5). I retningslinjerne s. 5 og s. 6 ophæves denne bestemmelse imidlertid, idet retningslinjerne tillader at lokalarkiver frit kan behandle persondata, "når vedkommende, hvis oplysninger det drejer sig om, har været død i mindst 10 år **eller materialet er 75 år gammelt**" (vores fremhævning).

ODA vil gerne bede Datatilsynet om en begrundelse for, at databeskyttelseslovgivningens bestemmelser ophører efter 75 år, idet dette ikke ses angivet i hverken databeskyttelsesloven eller databeskyttelsesforordningen.

ODA vil gerne bede Datatilsynet om en angivelse af hvor fristerne 20 og 75 år stammer fra, idet disse ikke ses angivet noget sted i arkivloven for private arkivalier. ODA antager, at fristen er hentet fra arkivlovens kapitel 6, §22 og §23. Imidlertid omhandler kapitel 6 kun tilgængelighed til offentlige arkivalier, ikke til private, ligesom det er uklart, hvorfor en frist fra arkivloven skulle blive gældende for lokalarkiver, der ikke er omfattet af arkivloven.

ODA vil gerne påpege, at tilgængelighedsfrister for privat arkivmateriale, der er afleveret til offentlige arkiver, behandles i arkivlovens kapitel 11, §46. Som det fremgår, fastsættes tilgængelighedsfristen efter aftale mellem den afleverende part og det modtagende arkiv. Aftales ingen særlig frist, er det det modtagende arkiv, der træffer afgørelse om tilgængelighed. Det er ODAs opfattelse, at de fleste kommunale arkiver i så fald anvender fristerne for tilgængelighed for offentlige arkivalier på de private arkivalier, dvs. typisk 20/75 år.

Er det Datatilsynets opfattelse, at såfremt der mellem den afleverende part og det modtagende, offentlige arkiv fastsættes en tilgængelighedsfrist, der er kortere end 75 år, vil databeskyttelsen ophøre ved udløbet af den kortere frist?

3. Forståelsen af hvad der udgør et register, og hvornår fysiske arkivalier udgør et register, er af største betydning for arkiverne. I retningslinjerne er angivet, at fysiske materiale skal være sorteret efter kriterier "der i sig selv ofte er personoplysninger", og senere som eksempel "kriterier relateret til en bestemt person [...] f.eks. fordi det er muligt at søge på vedkommendes navn".

I de tidligere fremsendte spørgsmål angav ODA nogle eksempler på fysiske sagsrækker, der muligvis kan udgøre et register. Som ODA anførte, vil et arkiv almindeligvis angive, hvilke kriterier en given række af arkivalier er henlagt efter, f.eks. efter efternavn, fødselsdato eller lignende. Men er arkiv vil almindeligvis ikke registrere hver enkelt sag med angivelse af personens efternavn eller fødselsdato. For at finde ud af, om der ligger en sag om en person, skal arkivaren derfor fortsat kigge i sagsrækken.

Er en arkivalierække af uens arkivalier henlagt efter angivne men ikke-søgbare kriterier et register? F.eks. personalesager henlagt efter efternavn, uden at hvert efternavn er registreret.

Det fremstår i retningslinjerne som om fysiske personer skal være direkte søgbare for at materialet kan anses for et register. Er det korrekt forstået? Dette fremgår af formuleringen ovenfor at kriterierne skal være relaterede til en bestemt person, ligesom det i forarbejderne til persondataloven blev nævnt, at registre var ordnede efter "kriterier vedrørende personer". ODA vil gerne høre Datatilsynets vurdering af, om registre ordnede efter kriterier, der ikke er persondata, er omfattet af databeskyttelseslovgivningen. Et sådan register kunne være ordnet efter ejendomsadresse, matrikelnumre eller bilregistreringer, og således give adgang til oplysninger om personer tilknyttet de enkelte ejendomme, matrikler eller biler. Men vil ikke være søgbart ud fra oplysninger om personerne selv.

4. I retningslinjerne fremstår det som lokalarkiver kun kommer i berøring med databeskyttelseslovgivningen, hvis de "digitaliserer materiale, der indeholder personoplysninger, modtager materiale digitalt eller registrerer metadata". Imidlertid indsamler og opbevarer lokalarkiver mange medlemsprotokoller for f.eks. fagforeninger og politiske partier. Disse udgør formentligt i sig selv et register med følsomme personoplysninger. Søgning på arkiv.dk kan desværre ikke skelne mellem offentlige og ikke-offentlige arkiver, men søgninger på 'fagforening*', 'parti*' 'socialistisk' og lignende giver tusindvis af resultater; en del af disse er lokalafdelinger indeholdende medlemsprotokoller. Så vidt ODA fortolker retningslinjerne er det ikke tilladt for lokalarkiver at indsamle egentlige, fysiske registre som medlemsprotokoller indeholdende følsomme oplysninger, uafhængigt af om protokollerne er digitalt søgbare eller ej.

Samtidigt er det uklart i retningslinjerne om registre over ikke-følsomme personoplysninger i alle tilfælde er tilladte. Datatilsynet henviser til ikke-følsomme eller i øvrigt særligt beskyttelsesværdige oplysninger og nævner som eksempler holdfotos, skolebilleder o.l., altså enkeltstående arkivalier, som ofte af arkiver påføres personoplysninger, som Datatilsynet vurderer kan behandles ud fra en interesseafvejning.

Det fremgår dog ikke af retningslinjerne om egentlige registre over ikke-følsomme personoplysninger er tilladte på samme grundlag. Søgninger på arkiv.dk viser tusindvis af registreringer af 'medlemsbog', 'medlemsprotokol*', 'register' og lignende. Ud over de oven for nævnte fagforeninger og politiske foreninger indsamles og bevares medlemsprotokoller fra diverse gymnastik-, idræts- og spejderforeninger, lokale interessegrupper som Ældresagen og Danmarks Naturfredningsforening og andre typer af private sammenslutninger. Kan registre over medlemskab af foreninger, der som udgangspunkt ikke indeholder følsomme personoplysninger, i alle tilfælde behandles alene på grundlag af en interesseafvejning til fordel for lokalarkivet?

Bilag 4. Se vedlagt PDF

Bilag 5. Saldobalance, se vedlagt PDF